

«El deteriorament de les condicions laborals interfereix en la seguretat del sector químic»

CCOO denuncia en una entrevista que deu mesos després de l'accident a IQOXE no hi ha encara prou inversió

Fran Pizarro i José Manuel Martín, a la seu de CCOO de Tarragona. | Josep M. Llauradó

Aquest mes de novembre s'han complert 10 mesos des que el reactor de la planta d'IQOXE de la Canonja va esclatar. El cas encara es troba en procés judicial i ahir el Parlament va finalitzar les compareixences (<https://www.naciodigital.cat/tarragona/noticia/39326/nou-plaseqta-activara-sense-necessitat-empresa-afectada-hagi-informat-accident>) a la comissió d'estudi creada per donar veu a tots els agents implicats. Comissions Obreres, sindicat que l'11 de novembre va obtenir majoria entre els treballadors de l'empresa (<https://www.naciodigital.cat/tarragona/noticia/39172/ccoo-guanya-eleccions-sindicals-iqoxe>), denuncia que la direcció encara no ha adoptat passes decidides cap a una seguretat recomanable per a la indústria química.

En una entrevista, Fran Pizarro -dilluns nomenat president del comitè d'empresa- i José Manuel Martín, secretari d'Indústria del sindicat, expliquen en una entrevista com està actualment l'empresa i tot el sector.

[noticia]39326[/noticia]

- Deu mesos després, com està la seguretat a IQOXE?

- Fran Pizarro: De moment, s'ha fet una ampliació amb diversos tècnics en seguretat que s'han contractat nous i el cap de seguretat és molt experimentat, a priori. Sembla que s'aposti per aquest tema, que és vital per a nosaltres i al cap i a la fi per a tota la ciutadania. Això no significa que no quedi camí per recórrer. Sense anar més lluny, ara tenim un conveni col·lectiu per davant.

- IQOXE partia de zero en seguretat?

- Fran Pizarro: No es pot dir mai, perquè les indústries han de ser fortes en temes de seguretat, però sí que es van cometre errades en el seu moment, que això no pot passar més.

- José Manuel Martín: Evidentment no es parteix de zero, perquè les indústries químiques han de ser molt més segures que la resta perquè puguin funcionar. Quan es fa una avaluació de riscos psico-socials que determina que hi ha una càrrega molt important de treball, això interfereix directament sobre la seva salut i pot interferir en la seva seguretat. L'empresa no tenia cap intenció de rectificar. Des del comitè de salut laboral es diu que es pateix per la sala de control perquè no està bunqueritzada, l'empresa diu que ja està correcta i que no té intenció de canviar res.

[slideflaix]870[/slideflaix]

- I per això es va convocar una vaga.

- José Manuel Martín: Ara farà un any, al 17 de desembre, gairebé un mes abans de l'accident, els treballadors i treballadores d'IQOXE estaven en vaga pel seu conveni. Una de les reclamacions que hi havia era quina havia de ser la plantilla mínima per treballar. Doncs just en aquesta negociació l'empresa va agafar i va acomiadar sis treballadors que estaven en un contracte eventual, quan feien falta a la producció. Això interferia directament en la seguretat. Fins a l'accident, IQOXE deia que ho estava fent tot bé. Ara hi ha canvis a la direcció, en recursos de seguretat, i esperem que siguin també en el tarannà. Quan diuen al Parlament que IQOXE compleix amb tots els mínims de seguretat (<https://www.naciodigital.cat/tarragona/noticia/39118/principals-dirigents-iqoxe-esquiven-comissio-estudi-petroquimica-parlament>) : faltaria més, però una empresa química no es pot quedar en mínims, sempre ha d'anar a màxims.

- Fran Pizarro: S'han fet dos estudis, un el va fer IQS (<https://www.naciodigital.cat/tarragona/noticia/37478/primera-investigacio-sobre-explosio-petroquimica-tarragona-exculpa-empresa>) i l'altre DNV (<https://www.naciodigital.cat/tarragona/noticia/39003/informe-dnv-gl-situa-descomposicio-termica-oxid-etile-principal-hipotesi-explosio-iqoxe>). S'està dient que la normativa es complia. Ha de quedar clar, sobre la seguretat: una cosa és el que es legisla i una altra és que, dins la instal·lació, en última instància, l'empresari ha de vetllar per la seguretat dels seus treballadors i treballadores. El responsable final és l'empresari. Si s'ha d'invertir en seguretat, s'ha d'invertir.

- Un dels fets que investiga el jutge és que l'empresa va estar actuant sense pla d'autoprotecció (PAU) (<https://www.naciodigital.cat/tarragona/noticia/38194/jutjat-investiga-iqoxe-podia-actuar-sense-pla-autoproteccio>) . Com és possible?

- Fran Pizarro: La mateixa sorpresa que pot tindre molta gent la vam tindre nosaltres. Actualment estem en un ERTA (<https://www.naciodigital.cat/tarragona/noticia/38456/planta-iqoxe-accidentada-al-gener-proces-desmantellament>) i per la part del comitè hi érem contraris perquè no era de rebut que tot i el que va passar encara els treballadors haguéssim de pagar amb l'ERTA. I, a més a més, van donar alternativa ocupacional, és a dir, teníem feina. Llavors ens van dir que no hi podia haver gent perquè el PAU diu que no es poden reduir les persones per torn. Aquí és on va saltar l'alarma, que no teníem pla d'autoprotecció registrat. D'això, qui en té la culpa? Tothom en té una part: l'empresa i l'administració.

- José Manuel Martín: Aquí hi ha un problema burocràtic important. No és que IQOXE no tingués un pla d'autoprotecció, en tenia un, el va modificar, i en el moment de modificar s'ha de registrar. Va passar molt de temps i mentre l'empresa funciona en un limbo. Després, quan parles amb Protecció Civil, diuen que no és responsabilitat seva, cadascú fuig d'esudi. L'empresa, com que li interessava treballar amb menys personal, va corregir el pla d'autoprotecció, la qual cosa en matèria de seguretat nosaltres veiem que no és bo. I aquí com que de moment l'empresa aplica i ja arribarà algú a dir que sí o no, redueix i va funcionant.

[noticia]39172[/noticia]

- Han arribat notícies de canvis en altres empreses de la indústria química tarragonina?

- José Manuel Martín: Hi ha empreses que, sense que ningú els digui res, han començat a fer investigacions sobre els seus reactors per veure si el que li va passar a IQOXE els podria passar a ells i quines barreres podrien passar. Ara que ha arribat l'informe de DNV, que parla d'aquestes barreres que haurien pogut evitar l'accident (<https://www.naciodigital.cat/tarragona/noticia/39003/informe-dnv-gl-situa-descomposicio-termica-oxid-etile-principal-hipotesi-explosio-iqoxe>) i les seves causes, hi ha empreses que ja han fet els deures, que han posat mesures de seguretat que abans no tenien perquè no havien pensat que això pogués passar. El que sí que detectem, i ja ho dèiem abans fins i tot de l'accident a Carbuross (<https://www.naciodigital.cat/noticia/181172/carbuross-metallicos-evacuat-tots-treballadors-despres-accident-mortal>), és que les condicions de treball es van precaritzant, cada vegada es va externalitzant més, que aquesta precarització infereix directament a la seguretat.

- Després de l'accident a la planta de la Canonja, hi va haver un altre accident laboral a la planta que té IQOXE a Vila-seca. (<https://www.naciodigital.cat/tarragona/noticia/37452/mort-treballador-accidentat-empresa-grup-iqoxe-vila-seca>)

- José Manuel Martín: Vam haver de lamentar la mort d'un treballador que va caure per un muntacàrregues. I ja es va dictaminar que això va passar per les mesures de seguretat. Amb el confinament, el que van fer la majoria d'empreses químiques va ser reduir la plantilla. Potser hi ha una o dues empreses petites que han fet ERTA, però la majoria funcionen sense ERTA. Però totes les empreses auxiliars de la indústria química han fet ERTA, perquè les principals van agafar les auxiliars, els van suspendre el contracte i llavors aquestes ho van repercutir als treballadors. Actualment tenim un 50% del personal que treballa a la indústria química que són d'empreses auxiliars. El sector de la química és un sector amb condicions superiors a la mitjana? Sí. Treball estable? Sí. Però quan parles de números a les empreses principals són uns i a les auxiliars uns altres.

[noticia]39118[/noticia]

- Quina pot ser la diferència salarial?

- José Manuel Martín: Quan fem números, la majoria dels treballadors d'una empresa principal són indefinits, més d'un 90%, això ja no passa a les auxiliars, hi ha molta rotació. Són treballadors que poden tenir un contracte d'obra o de mesos. I a nivell econòmic, depèn, però potser el doble, en funció de la categoria.

- Fran Pizarro: És una feina pendent que tenim al sindicat, que es faci més estreta aquesta esquerdia.

- Com s'analitza des de CCOO que fins al 14 de gener, tot i les denúncies reiterades, no hi hagués una alarma destacada al voltant del sector químic entre la població?

- José Manuel Martín: L'accident va ser el punt d'inflexió. Abans de l'accident ja veníem denunciant

que estàvem patint aquest deteriorament de les condicions laborals i que això havia d'interferir a la inseguretat, estàvem veient aquesta deriva. Entenem que les empreses químiques són segures, però hi havia una deriva perillosa. La ciutadania ha canviat la percepció de la química, potser fa trenta anys la gent que vivia al costat no se sentia segura, perquè hi ha hagut una feina, la indústria química ha anat millorant, i més que res es parlava del que contaminaven, la seguretat s'havia deixat de qüestionar. Nosaltres tampoc no pensàvem que passaria el que va passar a IQOXE.

- Fran Pizarro: Jo he viscut tota la vida a Torreforta, però a partir d'ara estem en un període de desconfiança. Mai pensàvem que passaria això, perquè és un sector que dona feina estable i apostem per ell, però, és clar, ara sí que hem vist el que pot passar. Han d'invertir-hi els diners que facin falta perquè a banda de la feina hi ha en joc moltes altres coses.

[noticia]39003[/noticia]

- Quina és la reacció des de llavors dels veïns davant dels treballadors d'IQOXE?

- Fran Pizarro: IQOXE ve d'IQA i a IQA la coneixia tothom, va ser de les primeres empreses aquí al polígon, era un referent. Els treballadors som els mateixos, ens sentim una mica estigmatitzats, salvant les distàncies sembla Txernòbil, escoltes parlar d'IQOXE i s'associa amb l'explosió, però forma part de la desconfiança i el sector queda tacat. A IQOXE hi ha grans professionals de molts anys que volem treballar amb les màximes garanties de seguretat i la direcció ha de ficar el fil a l'agulla. Hem tingut molta solidaritat per part de la ciutadania amb els treballadors, faltaria més, ens hem jugat la vida.

- José Manuel Martín: La ciutadania ha visualitzat més que el problema estava a la direcció que no pas als treballadors. Nosaltres el que entenem és que ara IQOXE hauria de ser un referent en seguretat al polígon químic.

- Malgrat l'accident, pot ser que no hi hagi conseqüències en l'àmbit normatiu?

- José Manuel Martín: Això serà sí o sí. El que va passar és que al 15 de gener teníem l'accident, al 19 de febrer una vaga (<https://www.naciodigital.cat/tarragona/noticia/35374/aturada-massiva-historica-petroquimiques-tarragona>) i una manifestació de la ciutadania i al 16 de març un estat d'alarma. A nivell europeu, la prioritat està sent el tema Covid. Joestic convençut que la normativa canviarà, perquè ha de canviar. Hi ha responsables de la indústria química que ja s'hi estan avançant. El que abans era impossible -ningú pensava que pogués esclatar un reactor- ara s'ha vist que sí. Nosaltres estàvem treballant, estava bastant avançat, per arribar a acords amb l'AEQT en una taula de treball sobre temes de seguretat. El que feia falta és que l'AEQT assumís que no són només un lobby, sinó que són una patronal. Sempre surten amb el mateix, que no poden arribar a acords globals, nosaltres entenem que sí.

- F: Sí que és veritat que mai és massa, sempre volem que més gent es reivindiqui (<https://www.naciodigital.cat/tarragona/noticia/35386/acabat-impunitat-tarragona-clama-seguretat-quimica>), però el cert és que s'estan movent les coses.

Fran Pizarro i José Manuel Martín, a la seu de CC00 de Tarragona. Foto: Josep M. Llauredó

[noticia]38456[/noticia]
[noticia]38194[/noticia]
[noticia]37717[/noticia]
[noticia]37711[/noticia]
[noticia]37514[/noticia]
[noticia]37478[/noticia]
[noticia]37452[/noticia]